

ЗМІСТ

Вступ	7
Розділ 1. АРХЕОЛОГИ ШУКАЮТЬ ПАМ'ЯТКИ	
Хто такий археолог	13
Як земля зберігає давнє людське минуле і що таке культурний шар	14
Що таке археологічні артефакти й пам'ятки	18
Чому для археологів важливі не лише давні речі	22
Хто такі «чорні археологи»	24
Як археологи ходять у розвідки	26
Повітряна розвідка	31
Сканування археологічних пам'яток	34
Як відбуваються розкопки	38
Які інструменти використовують під час розкопок	43
У печерах та під водою	49

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Розділ 2. АРХЕОЛОГИ ДОСЛІДЖУЮТЬ ЗНАХІДКИ

Що стається із викопаними археологічними знахідками	59
Що таке стратиграфія	62
Як археологи дізнаються, до якого часу належить пам'ятка	64
Відносна й абсолютна хронологія	80
Археологічна періодизація	81
Як іще археологи дізнаються про минуле	84
Про можуть розповісти кістки	86
Археогенетика	89
Важливі крупинки	93
Археологи ставлять експерименти	96
Чому археологи говорять про культури, а не про народи	101
Як відтворюють давно минулі епохи	106

[Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

ВСТУП

Хто з нас не чув про заховані у землі скарби? Багато хто бував у музеях і милувався давніми речами: чи незвичними прикрасами, чи розмаїтими посудинами, чи зброєю та знаряддями з каменю, бронзи або заліза. Але як усі ці речі з'явилися в музеях? Звідки музейні працівники знають, що вони старовинні?

Про минуле ми дізнаємося передусім із літописів та хронік, із різних документів, які збереглися від попередніх часів. Та ці історичні документи оповідають далеко не про всі сторінки минулого. Адже люди винайшли письмо лише 5 тисяч років тому. А перші писемні згадки про землі, які сьогодні є Україною, було записано дві з половиною тисячі років тому.

Але ж ці простори були заселені значно раніше. Впродовж тисяч років люди жили на цій землі, здобували та вирощували їжу, полювали і розводили тварин, будували житла, храми, фортеці, засновували села й міста, ховали померлих. Створюю-

[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

вали держави і руйнували імперії. Воювали, мирилися, торгували. Складали пісні, легенди, зрештою, плакали і сміялися.

Це непросте завдання — дізнатися про ті найдавніші сторінки минулого, коли ще не писали літописів, не друкували газет і книжок. На допомогу приходять детективи давнини — археологи. За тими слідами (часто зовсім невиразними), що їх давні покоління залишили у землі, вони відтворюють (або ж, як кажуть учені, реконструюють) сторінки дуже давнього минулого.

Археологічні розкопки, а то й випадкові знахідки приносять нам речі із глибокої давнини. Ми можемо уже й не знати їхнього призначення. Раніше такі дивні предмети часто наділяли особливими властивостями чи рисами. Наприклад, іще століття тому в багатьох місцевостях випадково знайдені чи викопані продовгуваті камені з отвором посередині називали «громовими стрілами», або ж «Перуновими стрілами». За повір'ями, вони під час грози падали із хмар на нечисту силу. Але археологи встановили, що насправді це давні кам'яні сокири, якими користувалися наші предки 5-6 тисяч років тому.

Археологи змогли розгадати багато таких загадок і таємниць. Завдяки археологічним дослідженням історія людства сьогодні налічує сотні тисяч років — а не лише тих декілька тисячоліть, про які є письмові джерела. Археологи відкрили давні цивілізації, про існування яких іще десь 150 років тому ніхто навіть не підозрював.

Тож про те, як працюють археологи, і йтиметься у цій книжці. Як вони проводять свої розслідування-дослідження про ті найдавніші часи, що про них мовчать літописи чи документи. Отой найдавніший відтинок людського минулого, відкритий винятково завдяки археології, і називають праісторією.

Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>

Археологія — наука, що вивчає історію людства за матеріальними рештками минулих епох. Археологія має найважливіше значення для вивчення найдавніших часів, про які відсутні або обмежені дані писемних джерел.

Праісторія — найдавніший період історії людства, про який немає писемних джерел.

[Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)